

**Lista tematów na egzamin wewnętrzny
z języka polskiego
sesja wiosenna 2014**

I Literatura

1. Jak literatura przedstawia motyw władzy i władcy? Omów zagadnienie na wybranych przykładach z różnych epok.
2. Jaką prawdę o człowieku formułuje Sławomir Mrożek? Omów zagadnienie na przykładzie wybranych utworów literackich pisarza.
3. Miasto i jego magiczne miejsca w literaturze XIX i XX wieku. Omów temat, odwołując się do wybranych tekstów literackich.
4. Krajobraz ojczysty jako obraz literacki. Przedstaw jego funkcjonowanie na wybranych przykładach.
5. Jakie problemy egzystencjalne porusza Wisława Szymborska w swojej twórczości? Odpowiedz, analizując wybrane utwory z różnych okresów twórczości poetki.
6. Jaką prawdę o człowieku formułuje Tadeusz Różewicz - poeta i dramaturg? Omów zagadnienie na przykładzie wybranych tekstów pisarza.
7. Jakie problemy, marzenia, cele mają bohaterowie utworów Alberta Camusa? Omów zagadnienie na podstawie wybranych tekstów pisarza - filozofa.
8. Na czym polega uniwersalny wymiar dramatów Williama Szekspira? Omów problem na podstawie wybranych utworów artysty.
9. Wizja świata w utworach J. R. R. Tolkiena. Omów temat, analizując wybrane dzieła pisarza.
10. Różne oblicza sonetu jako gatunku literackiego. Jak traktowali lub jak traktują tę formę wypowiedzi twórcy różnych epok? Dokonaj analizy i interpretacji utworów wybranych artystów.
11. Wybitni polscy poeci współcześni w oczach młodego czytelnika. Czym zadziwiają, poruszają, wzruszają? Dokonaj analizy i interpretacji wybranych wierszy jednego twórcy.
12. Jacy ludzie i jakie zdarzenia tworzą niezwykły świat w prozie Olgi Tokarczuk? Omów temat, analizując wybrane utwory pisarki.
13. *Przekłete problemy* bohaterów Fiodora Dostojewskiego - czego dotyczą, jakie są ich źródła? Omów zagadnienie na podstawie wybranych utworów pisarza.
14. Rozmyślenia Pana Cogito - bohatera poezji Zbigniewa Herberta. Czego dotyczą, jak zostały ukazane? Omów problem, analizując wybrane wiersze artysty.
15. Obraz Opola i jego okolic w twórczości Tomasza Różyckiego. Przedstaw zagadnienie na wybranych przykładach.
16. Jak postrzegał świat i człowieka Cyprian Kamil Norwid - twórca zbioru *Vade-mecum*? Omów problem na podstawie wybranych utworów poety.
17. Echa jakich poglądów filozoficznych odnajdujemy w literaturze różnych epok? Scharakteryzuj zjawisko na podstawie wybranych utworów.
18. Topos Apokalipsy w literaturze. Zaprezentuj różnorodność ujęcia tematu na wybranych przykładach.
19. Jaki świat ukazuje Andrzej Stasiuk - podróżnik, odkrywający zapomniane zakątki nie tylko Europy? Omów temat, analizując wybrane utwory pisarza.
20. Jakie niepokoje metafizyczne zawiera polska poezja? Omów zagadnienie na przykładzie twórczości poetów Baroku i Młodej Polski.
21. Artysta jako bohater literacki. Przedstaw temat, odwołując się do wybranych przykładów reprezentujących różne epoki literackie.
22. Topos bohaterskiego umierania w literaturze średniowiecznej i XIX wieku. Omów jego symboliczne znaczenie na wybranych przykładach.
23. Kostium i maska jako sposoby wypowiedzi w literaturze. Omów na wybranych przykładach funkcje, jakie pełnią.

24. Jaką rolę przypisuje konkretowi, drobiazgowi, rupieciowi Miron Białoszewski? Realizując temat, wykorzystaj utwory artysty z różnych okresów jego twórczości.
25. Jakie portrety ojca ukazuje literatura? Omów zagadnienie, odwołując się do przykładów z różnych epok.
26. W jaki sposób Kurt Vonnegut demaskuje narodowe stereotypy? Na wybranych przykładach zanalizuj groteskowe obrazy oraz język, jakim posłużył się narrator.
27. Jacy są bohaterowie *kamiennego świata* wykreowanego przez Tadeusza Borowskiego? Omów problem na przykładzie wybranych utworów pisarza.
28. Jaki świat ukazuje polska literatura podróżnicza? Omów zagadnienie na podstawie relacji wybranych podróżników/wybranego podróżnika (np. W. Cejrowski, M. Wojciechowska, P. Wilk).
29. Obraz Wrocławia i wrocławian w 1. połowie XX wieku w powieściach sensacyjnych Marka Krajewskiego. Przedstaw zagadnienie na podstawie historii o Eberhardzie Mocku.
30. Świat *ogarnięty przez* Ryszarda Kapuścińskiego. Przedstaw jego bohaterów i ich zmagania z losem, odwołując się do wybranych tekstów pisarza.
31. Obraz Ameryki w krzywym zwierciadle ironii na podstawie prozy Kurta Vonneguta. Omów temat na wybranych przykładach.
32. Współczesne polskie reportaże i ich twórcy. O czym opowiadają, czym wzruszają, czym intrygują? Przedstaw zagadnienie na wybranych przykładach.
33. Sposoby kreowania nastroju grozy w tekstach literackich. Omów zagadnienie na podstawie wybranych przykładów z różnych okresów historii kultury.
34. Motyw *mrocznej wieży* w powieściach Stephena Kinga. Omów jego funkcjonowanie na wybranych przykładach.
35. Jaką wizję świata zawarł Jakub Ćwiek w swojej twórczości? Odpowiedz, analizując wybrane utwory pisarza.
36. Stefan Chwin i Paweł Huelle – piewcy Gdańska i jego okolic. Kim są bohaterowie ich utworów, z jakimi problemami muszą się zmagać? Omów temat na podstawie wybranych utworów.

II Związki literatury z innymi dziedzinami sztuki

1. Polskie powstania narodowe w sztuce i literaturze. Omów różne sposoby ujęcia tematu na wybranych przykładach.
2. Różne oblicza kultury masowej. Przedstaw temat na wybranych przykładach z literatury i innych dziedzin sztuki.
3. Motyw wody i jego różne realizacje w literaturze i malarstwie. Przedstaw zagadnienie, wykorzystując dzieła z różnych okresów historii kultury.
4. Jakie obrazy polskich miast możemy odnaleźć w literaturze i malarstwie? Odpowiedz, analizując wybrane dzieła.
5. Inspiracje literaturą piękną w malarstwie. Przedstaw zagadnienie, odwołując się do wybranych przykładów literackich i malarskich.
6. Jak realizują motyw homo faber literatura i inne dziedziny sztuki? Omów problem, analizując wybrane przykłady.
7. W jaki sposób literatura i inne dziedziny sztuki ukazują życie codzienne? Przedstaw zagadnienie, analizując wybrane dzieła z różnych okresów historii kultury.
8. Dzieło literackie jako kanwa filmu animowanego. Analizując zagadnienie na podstawie dowolnie wybranych przykładów, zwróć uwagę na stosunek twórcy (realizatora) do pierwowzoru (oryginału).
9. Motyw szachów w literaturze i innych dziedzinach sztuki. Jakie role pełnił? Odpowiedz, analizując wybrane przykłady z różnych okresów historii kultury.
10. Kolor i jego znaczenie w literaturze i innych dziedzinach sztuki. Realizując temat, wykorzystaj przykłady z różnych okresów dziejów kultury.

11. Impresjonistyczna wizja świata w literaturze i malarstwie. Przedstaw zagadnienie na wybranych przykładach.
12. Jak literatura i inne dziedziny sztuki ukazują problem starości? Omów temat na podstawie przykładów z różnych okresów historii kultury.
13. Sąd Ostateczny jako temat w literaturze i innych dziedzinach sztuki. Omów zagadnienie, analizując wybrane przykłady.
14. Świat prowincji w opowiadaniach Brunona Schulza i na obrazach Marca Chagalla. Zanalizuj i porównaj wybrane dzieła.
15. Wizerunek Arkadii w literaturze i innych dziedzinach sztuki. Przedstaw temat na wybranych przykładach.
16. Motyw studni w literaturze, malarstwie, filmie. Omów jego różne funkcje na wybranych przykładach.
17. Filmy Krzysztofa Kieślowskiego jako współczesny komentarz do biblijnego Dekalogu. Omawiając wybrane przykłady realizacji filmowych, oceń ich wartość.
18. Portrety dziecięce w literaturze i malarstwie. Omów sposoby obrazowania na wybranych przykładach.
19. Które z motywów mitologicznych wykorzystywano w literaturze? Jakie funkcje pełniły? Omów zagadnienie na wybranych przykładach z różnych epok.
20. Wojna jako inspiracja literacka i/lub malarska. Jak oceniasz efekty pracy twórczej konkretnego artysty/konkretnej artystki? Omów problem na wybranych przykładach.
21. Jak wyobrażali sobie Zaświaty artyści - malarze i pisarze? Przedstaw problem na wybranych przykładach z różnych epok.
22. Motyw Madonny w poezji i sztukach plastycznych. Omów zagadnienie, analizując wybrane przykłady.
23. Człowiek zagubiony w świecie. Porównaj literacki obraz rzeczywistości ukazanej w *Procesie* Franza Kafki z wymową malarstwa Edwarda Muncha.
24. Różne ujęcia motywu księżycy w literaturze i malarstwie. Omów temat na wybranych przykładach z różnych okresów historii kultury.
25. Jak literatura i inne dziedziny sztuki ukazują problem młodości? Omów zagadnienie na przykładach z różnych okresów historii kultury.
26. Wyobrażenia królestwa piekieł i jego przedstawicieli w różnych tekstach kultury. Zaprezentuj funkcjonowanie tego motywu na wybranych przykładach.
27. Sceny walki w literaturze a malarstwo batalistyczne. Jakie dostrzegasz podobieństwa i/lub różnice? Omów temat na wybranych przykładach.
28. Powaga i śmiech w kulturze średniowiecznej. Omów zagadnienie, odwołując się do wybranych przykładów z literatury i innych dziedzin sztuki.
29. Adaptacja filmowa jako interpretacja dzieła literackiego. Rozwiń temat na przykładach wybranych ekranizacji, analizując związki treści literackiego pierwowzoru z filmem.
30. Filmowe bajki animowane i bajki literackie. Jak oceniasz ich wartość artystyczną? Na czym polega ich uniwersalność? Przeanalizuj temat na wybranych przykładach.
31. Przedstaw różnorodność ujęć motywu tańca w literaturze i malarstwie. Omów ich funkcje na wybranych przykładach z różnych epok.

III JĘZYK

1. Scharakteryzuj język postaci dramatów Sławomira Mrożka. Określ funkcje, jakie ma do spełnienia.
2. Jak oceniasz modyfikacje frazeologiczne obecne we współczesnej reklamie? Jaki mają wpływ na nasz sposób komunikowania się, mówienia? Jak zmieniają świadomość językową zwykłego odbiorcy? Omów zjawisko, wykorzystując przykłady reklam różnych produktów powszechnego użycia.
3. Język zakochanych. Scharakteryzuj jego właściwości, odwołując się do wybranych utworów

literackich.

4. Na czym polega oryginalność języka poetyckiego Mirona Białoszewskiego? Omów zagadnienie na podstawie wybranych utworów artysty.
5. Parodia jako rodzaj stylizacji. Omów jej funkcje, odwołując się do wybranych przykładów literackich.
6. Eksperymenty językowe polskich poetów - lingwistów. Na czym polegają? Czemu służą? Omów zagadnienie na podstawie wybranych tekstów różnych autorów.
7. Sztuka perswazji a manipulacja językowa. Scharakteryzuj funkcje środków językowych we współczesnych tekstach publicystycznych.
8. Komizm słowny. Przedstaw sposoby jego realizacji na wybranych przykładach.
9. Na czym polega niezwykłość nowomowy? Omów zjawisko, odwołując się do przykładów literackich i publicystycznych.
10. Dawna i współczesna sztuka epistolarna. Dokonaj analizy porównawczej listów z różnych epok literackich.
11. Jak funkcjonują neologizmy w języku poezji? Omów zjawisko na dowolnie wybranych przykładach, reprezentujących twórczość polskich artystów różnych epok.
12. Język reklamy. Charakteryzując zjawisko, podaj przykłady reklamy prasowej, radiowej, telewizyjnej i innych. Przeanalizuj stosowane środki językowe.
13. Jakie błędy językowe w mowie i piśmie popełniają uczniowie najczęściej? Przeanalizuj typy błędów i określ przyczyny ich powstawania.
14. O metaforach prawie wszystko. Na wybranych przykładach omów zasady ich tworzenia i funkcjonowania w tekstach literackich.
15. Groteska w języku literackim różnych epok. Określ jej funkcje, odwołując się do wybranych przykładów.
16. Język odzwierciedleniem ludzkich emocji. Na wybranych przykładach przeanalizuj językowe sposoby i środki opisywania emocji.
17. Oryginalność języka poetyckiego Bolesława Leśmiana. Omów zagadnienie na wybranych przykładach utworów artysty.
18. W jakich celach pisarze stosują stylizację? Omów problem na przykładach różnych gatunków literackich.
19. Etyka mówienia. Przedstaw zjawisko na podstawie analizy wybranych wypowiedzi mówionych i pisanych.
20. Język powieści historycznych. Omów zjawisko archaizacji. Zanalizuj wybrane przykłady.
21. Sztuka oratorska. Scharakteryzuj styl retoryczny, analizując przykłady z literatury i/lub publicystyki.
22. Funkcje neologizmów w poezji. Przedstaw zjawisko na wybranych przykładach dwóch epok.